

KRAAK DE CODE VAN MEESTER BREIN

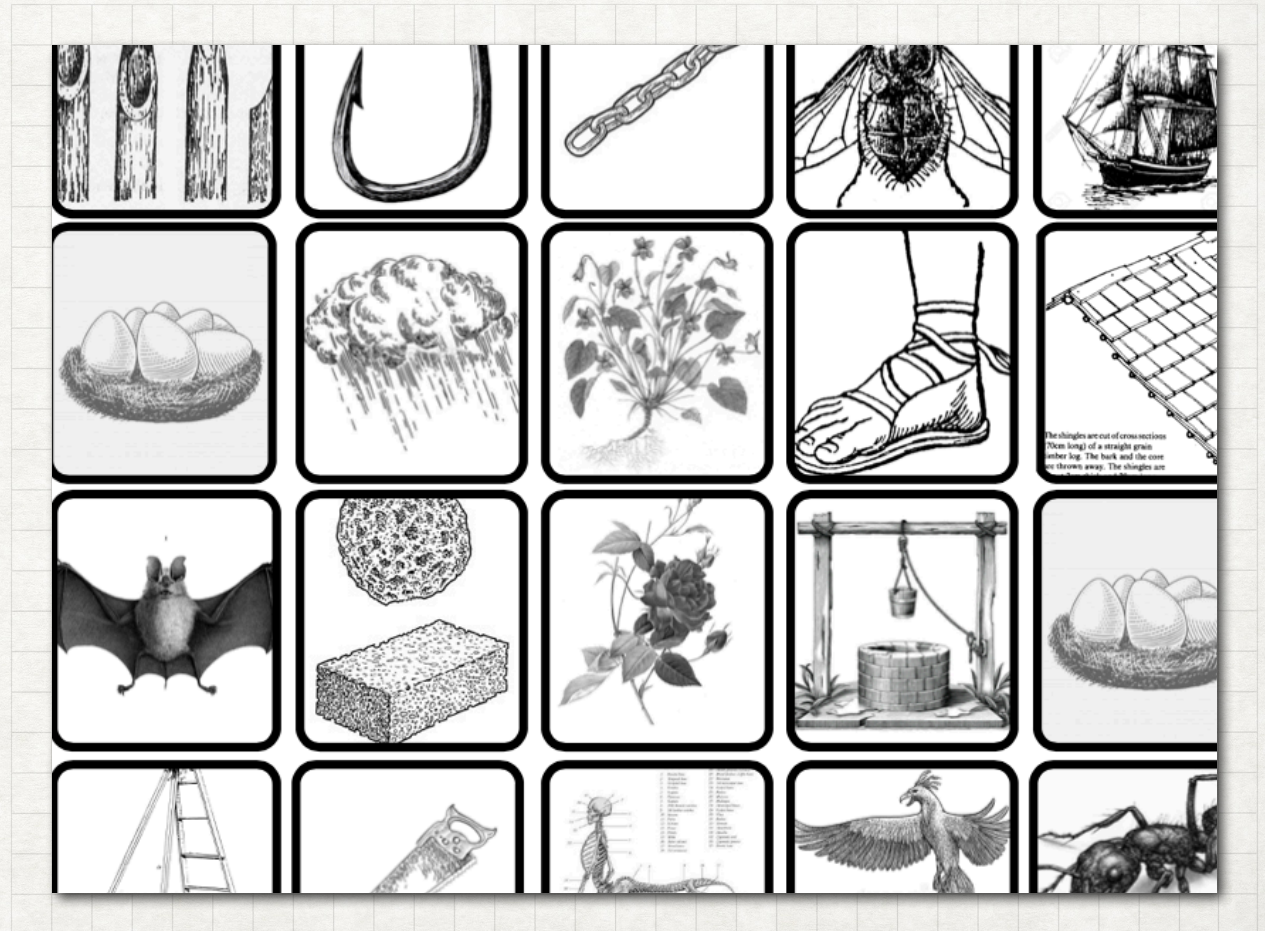
— *iisohpmyS atamgineA*

SPELVERLOOP

- Beschik je over een meesterbrein? Dan versla jij misschien Meester Brein. Tien van de onderstaande afbeeldingen vormen samen de **Zeer Geheime Code** van Meester Brein. Zeer Geheim! Zeer.
- De enige manier om de code te kraken? Wel, straks krijg je **10 raadsels** te zien. Het antwoord op elk van die raadsels is één van onderstaande 30 afbeeldingen. Beantwoord de raadsels en je kraakt de code.
- O ja, de raadsels zijn in het Latijn gesteld.

SPELVERLOOP

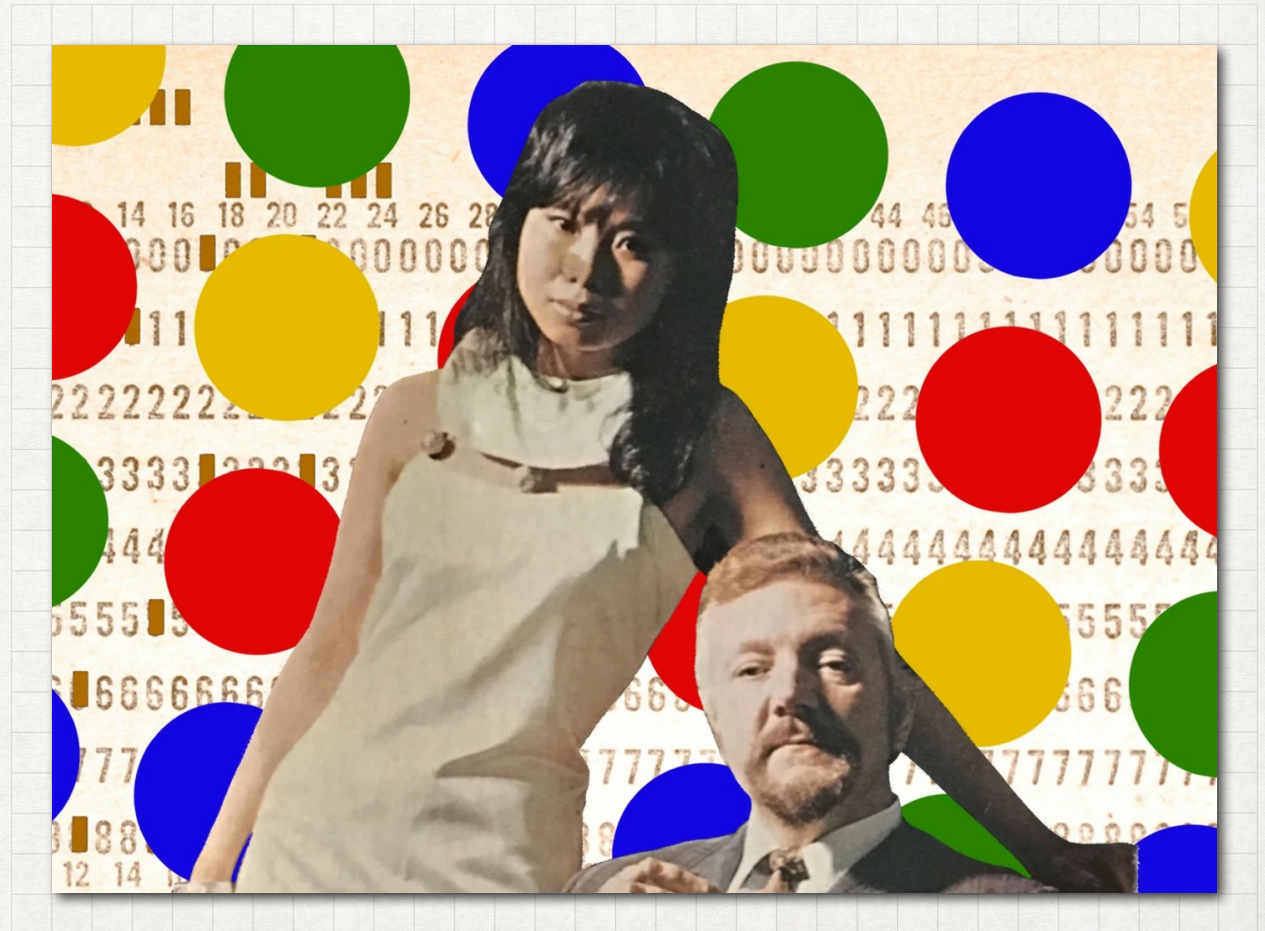
- **opgelet!** Werk in potlood, zodat je je antwoord nog kunt aanpassen.
- **ronde één:**
raadsel per raadsel wordt geprojecteerd
> 3 minuten zoektijd
elk antwoord is een afbeelding op je antwoordblad > **omcirkel in potlood!**
- **verbetering 1:** Meester Brein gaat langs en geeft aan hoeveel juiste antwoorden er tussen zitten (opgelet: niet welke antwoorden)
- **ronde twee en drie** = idem, maar resp. slechts 2 en 1 minuten zoektijd

SPELVERLOOP

- De eerste drie leerlingen die de code kraken strijden rechtstreeks met elkaar om de hoofdprijs van Meester Brein.

TEN GELEIDE

Een cijfer (van 1 tot 4) dat de moeilijkheidsgraad weergeeft.

De Latijnse tekst van het raadsel.

Het oorspronkelijke volgnummer van het raadsel binnen Symphosius' *Aenigmata*.

Een beetje leeshulp om je te helpen bij het ontcijferen van het raadsel.

I.

*de summo planus sed non ego planus in imo
versor utrimque manu. diverso munere fungor:
altera pars revocat quicquid pars altera fecit.*

LEESHULP.

planus, -a, -um: effen, vlak	versare, -o: omkeren, omdraaien
imus, -a, -um: (het) onderste (van)	utrimque, bw: in beide richtingen

IV. *virtutes magnas de viribus adfero parvis.
pando domos clausas, iterum sed claudo patentes.
servo domum domino sed rursus servor ab ipso.*

LEESHULP.

vis, viris, v.: kracht (acc. vim; abl. vi)

L.

*herba fui quondam viridi de gramine terrae,
sed chalybis duro mollis praecisa metallo
mole premor propria, tecto conclusa sub alto.*

LEESHULP.

viridis, -is, -e: groen
gramen, -inis, onz.: gras
chalybs, chalybis, m.: staal en,
metonymisch, alles wat daarvan gemaakt
is

praecidere, -o, -cīdi, -cīsum: afsnijden
metallum, -i, onz.: hier 'metaal'
moles, molis, v.: een massa, een hoop,
een gewicht
conclusa < con + cl(a)udere

VI.

*terra mihi corpus, vires mihi praestitit ignis.
de terra nascor; sedes est semper in alto,
et me perfundit qui me cito deserit umor.*

LEESHULP.

vis, viris, v.: kracht (acc. vim; abl. vi)
praestare, -sto, -stiti, -stitum: hier
'verschaffen', 'schenken'

(h)umor, -oris, m.: vloeistof

mira tibi referam nostrae primordia vitae:

XIV. *nondum natus eram, nec eram iam matris in alvo;
iam posito partu natum me nemo videbat.*

LEESHULP.

mirus, -a, -um: wonderlijk
primordium, -ii, onz.: begin, oorsprong
(vaak in het mv.)

alvus, -i, vr(!): de buik en alles wat daar in
zit; in dit geval een 'baarmoeder'
iam posito partu: losse ablatief
"ook al was de bevalling voorbij"

XXIII. *inproba sum, fateor. quid enim gula turpe veretur?
frigora vitabam, quae nunc aestate revertor;
sed cito submoveor falso contrerrita vento.*

LEESHULP.

inprobus, -a, -um: schaamteloos
turpis, -is, -e: vies, smerig, wansmakelijk
(hoort bij quid in hyperbaton)
gula, -ae, v.: keel, ook: eetlust

"quae nunc": "ik die nu..."
(het O is dus grammaticaal vrouwelijk)
sub-movere, -moveo: verwijderen,
wegjagen
falso: de ventus is falsus omdat men
wappert...

XXXIX. *quattuor insignis pedibus manibusque duabus
dissimilis mihi sum quia sum non unus et unus.
et vehor et gradior quia me duo corpora portant.*

LEESHULP.

insignis, -is, -e: opmerkelijk, opvallend
dis-similis + datief <—> similis + datief

v.2 non unus et unus vormen twee
NWD'en bij sum
gradiri, -ior: stappen

LIV.

*exiguum corpus, flexu mucronis adunci
fallaces escas medio circumfero fluctu.
blandior, ut noceam; morti praemitto saginam.*

LEESHULP.

exiguus, -ua, -uum: gering, bescheiden
flexus, -us, m.: de buiging, de kromming
mucro, -ōnis, m.: scherpe punt (bv. van een zwaard)
ād-uncus, -a, -um: krom, als een haak
fall-ax, -ax, -ax, -acis: geneigd tot *fallere*
esca, -ae, vr.: voedsel

blandiri, -ior, blanditus sum: vriendelijk zijn, vleien,
charmeren
praemittere, -o: vooruitsturen naar; hier wellicht bedoeld
als "iets (acc.) voorschotelen aan iemand (dat.)"
sagina, -ae, v.: oorspr. het 'vetmesten' van dieren, zowel
de activiteit als het voer waarmee dat gebeurde; in later
Latijn gewoon 'voedsel' of 'voer'

XC.

*dedita sum semper voto, non certa futuri.
iactor in ancipites varia vertigine casus,
non ego maesta malis, non rebus laeta secundis.*

LEESHULP.

deditus, -a, -um: toegewijd aan
iactare, -o: werpen (~ iacere, -io)
anceps, anceps, anceps, ancipitis: lett.
'tweehoofdig'; vandaar: dubbel, onzeker

vertigo, -inis, v.: het schudden
casus, -us, m. ~ cadere, -o: vallen
maestus, -a, -um: droef, triest
res malae <—> res secundae

LXXI.

*mersa procul terris in caespite lymphæ profundo
non nisi perfossis possum procedere venis,
et trahor ad superos alieno ducta labore.*

LEESHULP.

mergere, -o, mersi, mersum:

onderdompelen

procul (als vz + ablatief): ver van
terra, -ae, vr.: hier heel specifiek als
"aardoppervlak"

caespes, -itis, m.: graszode, grassige plek

lymphæ, -ae, vr.: helder water

profundus, -a, -um: diep, het diepste van
per-fodere, -fodio, -fodi, -fossum: door-
steken, door-boren
vena, -ae, vr.: ader

AENIGMATA SYMPHOSII

— *iisohpmyS atamgineA*

